

SBNL
Natuurfonds

Stichting SBNL Natuurfonds

Bestuurlijk jaarverslag 2021

1 Uitvoering kerntaken

De kerntaak van SBNL Natuurfonds is het verwerven en beheren van fondsen om daarmee particuliere eigenaren en beheerders financieel te kunnen ondersteunen bij projecten op het gebied van biodiversiteit, natuur- en landschapsbeheer.

SBNL Natuurfonds bezit een aantal eigen natuurterreinen verspreid over Nederland. Deze terreinen worden elk naar hun eigen aard en rekening houdend met de specifieke natuur- en landschapswaarden en wensen van de schenker(s) zo goed mogelijk beheerd, waarbij duurzame benutting ('wise use') in de vorm van jagen, vissen of hout oogsten mogelijk is, zonder daarmee genoemde natuur- en landschapswaarden te schaden.

SBNL Natuurfonds draagt voortdurend bij aan bewustwording van natuur en landschap door kennis over natuur- en landschapsbeheer te delen. Dat doen we via onze website, onze nieuwsbrieven en ons kwartaalblad 'Mijn Natuur'. En we doen dat op locatie in het veld door de organisatie van excursies in onze eigen natuurgebieden, de jaarlijkse donateursdag en 'de Boom van het Jaar' verkiezing.

We werken aan maatschappelijk draagvlak door zo veel mogelijk donateurs en enthousiaste vrijwilligers aan ons te binden en ze de mogelijkheid te geven bij te kunnen dragen in geld of in tijd.

2 Ondersteuning particulier natuur- en landschapsbeheer

2.1 Van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds

De uitkeringscommissie was verguld met de kwaliteit van de aanvragen. In 2021 adviseerden zij om zes projecten van de in totaal dertien projectaanvragen geheel of gedeeltelijk te honoreren. Het bestuur nam het advies van de uitkeringscommissie integraal over.

Ruim € 40.500 werd in 2021 aan projecten van particuliere initiatiefnemers toegezegd.

2.2 Fonds West Gelderland

In 2021 zijn er van de zeven projectaanvragen aan vier projecten geheel of gedeeltelijk bijdragen toegezegd. Van de beschikbare fondsmiddelen is € 10.000 toegezegd.

Het bedrag dat voor uitkering beschikbaar is komt tot stand via een periodieke schenking t.b.v. dit fonds.

2.3 Stichting Landschap Behoud Overijssel

Via een schenking van Stichting Landschap Behoud Overijssel werden onder de vleugels van het Van Hemert Fonds en Fonds West Gelderland nog twee projecten verblijd met een toezegging voor € 13.000.

2.4 Nora Croin Michielsens Fonds / Bijdrage H.J.E. Van Beuningen

In 2021 is er vanuit het Fonds een bedrag van € 45.000 voor uitkeringen ter beschikking gesteld. Eind 2021 heeft de beoordeling van de ingediende projecten plaats gevonden. Van de negen aanvragen zijn drie projecten door de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek voor honorering voorgesteld aan het bestuur. Dit voorstel heeft het bestuur overgenomen.

Het Nora Croin Michielsens Fonds ondersteunt één project met €44.684. De twee overige projecten worden gefinancierd vanuit de H.J.E van Beuningenbijdrage.

2.5 Fonds De Eik

In 2021 zijn er geen uitkeringen gedaan.

2.6 Bijdrage H.J.E. van Beuningen

Van de projectaanvragen voor wetenschappelijk onderzoek uit het Nora Croin Michielsens Fonds ondersteunt het Elise Mathilde Fonds uit de H.J.E. van Beuningenbijdrage twee projecten voor een totaalbedrag van € 36.149.

2.7 Cartouche Fonds

In 2021 zijn er geen uitkeringen verstrekt uit dit fonds.

2.8 Aardhuisfonds

In 2021 zijn nog geen uitkeringen gedaan.

3 Fondswerving

3.1 Giften en legaten

- Diverse donateurs hebben hun jaarlijkse bijdrage verhoogd.
- Daarnaast ontvingen we van Stichting Groenling en Stichting Thurkowfonds respectievelijk € 5.000 en € 2.000.
- Via particuliere (periodieke) giften ontvingen wij nog ruim € 1.500.
- Voor Fonds De Eik is in 2021 een bedrag van € 8.700 ontvangen.
- Van Stichting De Schut ontvingen wij voor het te vormen Weidevogelfonds het batig saldo van € 2.500 na liquidatie van de Stichting.

3.2 Aanpassing strategie SBNL Natuurfonds

Eind 2021 is door het bestuur en directie de eerste aanzet gegeven om te komen tot een strategie-aanpassing die de activiteiten van SBNL Natuurfonds de komende decennia bepaalt.

SBNL Natuurfonds positioneert zich als landelijk fonds dat projecten in het landelijk gebied (60% van Nederland) financieel ondersteunt. Met deze projecten, geïnitieerd door agrariërs en andere particuliere landeigenaren en -beheerders worden de natuur- en landschapswaarden en biodiversiteit in het landelijk gebied vergroot.

En dat is hard nodig, want in tegenstelling tot de 20% 'beschermde natuur', is het landelijk gebied in het natuurbeleid van de overheid amper meegenomen. Ook wordt er

weinig geld voor natuurbeleid in het landelijk gebied uitgetrokken, daar waar de beschermde natuur jaarlijks alleen al aan overheids gelden tientallen miljoenen ontvangt.

We richten ons op het werven van fondsen bij bedrijven en bij particulieren, waarbij we gebruikers en bezoekers van het landelijk gebied de mogelijkheid willen bieden bij te dragen aan de natuur in hun eigen omgeving.

Hiermee werken we aan een landelijk dekkend netwerk dat gebiedsgericht projecten ondersteunt in het landelijk gebied. Deze strategie wordt in 2022 verder verfijnd en uitgerold.

4 Beheer eigen terreinen

Eind 2021 bedraagt het areaal aan eigen terreinen 327,5 ha. Naast het beheer van deze eigen terreinen begeleidt SBNL Natuurfonds ook het beheer van natuurterreinen voor derden, te weten Holle wegen in de gemeente Eijsden-Margraten, alle houtsingels in eigendom van de gemeente Bernheze, kleine landschapselementen van de Stichting IJssellandschap in provincie Overijssel.

In 2021 werd de 1e van de vijf tranches van €50.000 ontvangen van de firma Groenleven voor het drijvend zonnepark op de Uivermeertjes, waar SBNL Natuurfonds het erfpachtrecht heeft.

De volledige planvorming rond de dijkverzwaring langs de Waal heeft vertraging opgelopen, ook voor het SBNL Natuurfonds-terrein Crobtsche Waard. We hebben voor een deel van de agrarische percelen een functiewijziging naar natuur ingediend. In 2022 wordt de definitieve formalisering en subsidietoekenning verwacht.

5 Donateurs en Mijn Natuur

Eind 2021 heeft SBNL Natuurfonds 1.634 donateurs. Ten opzichte van 2020 is dit een lichte daling. Daarnaast hebben we 419 betalende abonnees op Mijn Natuur.

Helaas heeft door de coronabeperkingen de jaarlijkse donateursdag niet plaatsgevonden.

Via ons kwartaalblad Mijn Natuur informeren we onze donateurs, abonnees en overige geïnteresseerde lezers over onze visie op natuur- en landschapsbeheer. Ook doen we verslag van de door SBNL Natuurfonds gehonoreerde projecten uit onze fondsen, inclusief voortgang en resultaten van de eerder ondersteunde projecten.

Als fondsenbeheerder en als promotor van particulier en agrarisch natuurbeheer blijft SBNL Natuurfonds interessant voor particuliere land(goed)eigenaren en de Agrarische Natuurverenigingen (ANV's) in ons land.

6 Boom van het Jaar

In 2021 heeft SBNL Natuurfonds voor de 4e keer de verkiezing van De Boom van het Jaar georganiseerd. Uit 125 ingezonden verhalen over bijzondere bomen, is door de vakjury één boom met zijn verhaal per provincie geselecteerd en kon het publiek via een speciaal hiervoor ingerichte website stemmen.

De Lindeboom naast de oude pastorie in Maasniel (gemeente Roermond) werd de winnaar Boom van het Jaar 2021. Onder de slogan "I am Tilia" is deze boom onze inzending voor the European Tree of the Year.

De investering in het communicatienetwerk levert steeds meer op voor de naamsbekendheid van SBNL Natuurfonds. Naast veel exposure op de social media en in de regionale dag- en weekbladen voorafgaand en gedurende de verkiezing, zijn we meermaals te gast geweest en genoemd bij verschillende programma's op nationale radio en tv.

7 Bestuur en interne organisatie

Het bestuur kwam in 2021 zes keer bijeen. De bestuursvergaderingen zijn voorbereid en verslagen door de directeur. De belangrijkste onderwerpen die in 2021 op de agenda stonden waren:

- Interne organisatie:
 - aanpassen statuten
 - schema van aftreding en toetreding bestuursleden
 - overdracht penningmeesterschap
 - directiestatuut
 - arbeidsvoorwaarden eigen personeel
 - werven en aanstelling nieuwe directeur

- Eigen terreinen
 - Inrichting Grobsche Waard en uitruil gronden

- Strategie en externe activiteiten
 - Fondsenwerving en strategie
 - Jaarlijkse verkiezing Boom van het Jaar
 - Toekenning project bijdragen uit de fondsen van SBNL Natuurfonds

Bestuur

In december 2020 is Willem Schimmelpenninck van der Oije toegetreden tot het bestuur.

In juni 2021 is Koos van der Wal afgetreden als penningmeester.

Cecile Bloys van Treslong is als zijn opvolger medio 2021 toegetreden tot het bestuur.

Directie

In november 2020 besloot het bestuur tot een directiewisseling waarbij gedelegeerd bestuurslid Albert Schimmelpenninck de taken van directeur Willem Schimmelpenninck van der Oije overnam. In juli 2021 is de nieuwe directeur Manja te Velde gestart.

Samenwerkingen

SBNL Natuurfonds zoekt samenwerking met gelijkgezinde organisaties om zo voor het particulier en agrarisch natuur- en landschapsbeheer krachten te bundelen en versnippering van belangen te voorkomen. Belangenbehartiging wordt verzorgd via gelieerde organisaties als de Federatie Particulier Grondbezit (FPG), de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging, de land- en tuinbouworganisatie LTO Nederland en de koepel van agrarische natuurverenigingen BoerenNatuur.nl. SBNL Natuurfonds is partner van Deltaplan Biodiversiteit.

8 Financiën

Het totale resultaat 2021 van SBNL Natuurfonds inclusief fondsen is uitgekomen op een bedrag van positief € 1.207.000 (over 2020 was dat € 215.000 positief). De stijging van het resultaat is met name het gevolg van de hogere beleggingsopbrengsten. Door de verkoop van de ondergrond van het huis te Barchem is een eenmalige bate van € 124.000 opgenomen.

De totale lasten zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2020.

Van het totale resultaat van € 1.207.000 is per saldo € 134.000 verantwoord als toename van de fondsvermogens, € 542.000 als toename van de bestemmingsreserves en het restant ad € 530.000 als toename van de continuïteitsreserve.

In 2021 zijn door de stijging van de internationale aandelenbeurzen beursstijgingen aanzienlijke winsten getoucheerd op de bestaande effectenportefeuille. SBNL Natuurfonds heeft een substantiële beleggingsportefeuille per balansdatum van € 8,6 miljoen (in 2020 was dat € 7,3 miljoen). Het beheer van de effecten wordt thans gevoerd door één externe vermogensbeheerder, een van banken onafhankelijke partij, namelijk IBS Capital Management BV te Amsterdam.

Het onderwerp duurzaamheid is in 2021 een standaard agendapunt voor de vergaderingen van de beleggingscommissie geweest.

Ook voor de komende jaren is het beleid er opgericht het niveau van de eigen baten te verhogen om te zorgen voor een gezonde financiële exploitatie.

Door het vergroten van de naamsbekendheid van SBNL Natuurfonds, o.a. door de organisatie van de verkiezing van de Boom van het Jaar naast de uitvoering van onze nieuwe strategie en bijbehorende communicatieactiviteiten, richten wij ons op het aantrekken van meer fondsen. We richten ons daarbij op fondsenwerving bij strategische partners, fondsenwerving bij het grote publiek en de werving van Fondsen op Naam.

In 2021 zijn de bestemmingsreserves toegenomen met € 542.000, waardoor het beschikbare gedeelte voor toekomstige uitkeringen lijkt verhoogd, ware het niet dat de mindere beleggingsresultaten van de 1^e twee kwartalen in 2022 en de gestegen inflatie in combinatie met de instandhoudingsverplichting van het Van Hemert tot Dingshof-Coldeweyj Fonds tot voorzichtigheid nopen.

De solvabiliteitspositie en liquiditeitspositie zijn ruim voldoende om de continuïteit van SBNL Natuurfonds te kunnen garanderen in de komende jaren.

Door de Corona-crisis heeft de feestelijke toekenning van de projectbijdragen in 2021 niet kunnen plaatsvinden op kasteel Vorden.

9 Risico's & onzekerheden

Wij onderkennen de volgende risico's:

- Financiering
- Reputatie
- Continuïteit Bestuur
- Kwetsbaarheid bureauorganisatie

Financiering

Het belangrijkste risico voor de financiële performance van SBNL Natuurfonds is de afhankelijkheid van de beleggingsopbrengsten uit de beleggingsportefeuille. Het substantieel verhogen van de inkomsten uit subsidies, donaties, alsmede schenkingen en giften is van essentieel belang om uiteindelijk in elke provincie gebiedsgericht projecten te kunnen ondersteunen en landelijk onze strategie te kunnen uitrollen.

De komende jaren is het beleid erop gericht het niveau van de eigen baten te verhogen om te zorgen voor een gezonde financiële exploitatie.

Ons donateursbestand laat een aantal jaar een daling zien. De afgelopen corona-tijd heeft een streep gehaald door alle activiteiten voor donateurs. De komende jaren richt SBNL Natuurfonds zich op het werven van meer donateurs en wordt meer geïnvesteerd in de relatie met onze bestaande donateurs.

Reputatie

Uit onderzoek blijkt dat eerlijkheid, betrouwbaarheid en oprechtheid de belangrijkste factoren zijn die de reputatie van goede doelen bepalen. SBNL Natuurfonds verkrijgt financiële middelen van donoren en geeft financiële ondersteuning aan projecten van particuliere landeigenaren en beheerders in het buitengebied. Wij willen hierop transparante wijze mee omgaan en zo extern verantwoording afleggen aan gevers, projectaanvragers en andere stakeholders. In 2022 wordt de manier waarop we dat doen geactualiseerd en vastgelegd.

Onze terreinen en de vrijwilligers die de terreinen beheren zijn ons visitekaartje naar buiten. Het vrijwilligersbestand van SBNL Natuurfonds heeft meer aandacht en sturing nodig. Deze koers is in 2021 ingezet en wordt in 2022 verder uitgerold.

Continuïteit bestuur

SBNL Natuurfonds kan niet functioneren zonder gemotiveerd Bestuur. Het tijdig acteren op vervanging van vertrekkende bestuursleden behoeft continu aandacht. Hiertoe is door het bestuur in 2021 een procedure opgesteld.

Kwetsbaarheid bureauorganisatie

De bureauorganisatie van SBNL Natuurfonds werkt landelijk aan een veelheid van doelstellingen. We hebben een bescheiden organisatie qua omvang en huren capaciteit en deskundigheid in waar nodig. Langdurige uitval van een van onze vaste werknemers heeft onze kwetsbaarheid aangetoond.

In 2021 is daarom gestart met een betere borging van onze activiteiten en vastlegging in procedures, zodat taken makkelijker zijn over te nemen. Dit traject wordt in 2022 voortgezet.

Om de nieuwe strategie van SBNL Natuurfonds uit te voeren is meer capaciteit benodigd, al dan niet in de vorm van inhuur van deskundigheid.

Het is zaak de komende jaren tijdig voor te sorteren op de pensionering van een aantal vaste medewerkers. Door de krappe arbeidsmarkt is een perfecte kandidaat ter vervanging niet snel gevonden. Het aannemen van minder ervaren medewerkers en een gedegen inwerktraject en meelopen op de werkvloer is mogelijk de basis voor een robuuste organisatie.

Uitbreiding en verjonging van de inzet van vrijwilligers wordt in 2022 verder uitgerold.

10 Personeel & organisatie

De stichting heeft per 01-01-2021 vijf personeelsleden in dienst, in totaal 2,5 fulltime fte. 31-12-2021 heeft de stichting vier medewerkers in dienst, in totaal 2,8 fte.

Een van de vaste medewerkers was van juli 2021 tot januari 2022 afwezig wegens ziekte. We verwachten dat de re-integratie in het eerste kwartaal 2022 start.

SBNL Natuurfonds draait op de inzet van vele vrijwilligers die een veelheid van taken verzorgen, zoals het beoordelen van projectaanvragen (Uitkeringscommissie en Commissie Wetenschappelijk Onderzoek), het beoordelen van de inzendingen van de Boom van het Jaar (vakjury Boom van het Jaar), het beheer van de SBNL Natuurfonds terreinen in het buitengebied en de redactie van het kwartaalblad Mijn Natuur.

Waar nodig huurt SBNL externe deskundigheid in.

Bestuur

ing. F. Nijpjes	voorzitter
drs. N.J. van der Wal	penningmeester
Mw. C.Y.O. Fokker-Bloys van Treslong M.Sc.	penningmeester
G. van den Brink RDO	secretaris
Ir. A.H. Schimmelpenninck	
J.C. Ruijsink MBA	
mr. E.C.J.M. van Bouwdijk-Bastiaanse	
drs. M.W.E. van Dam	
drs. W.A. Schimmelpenninck van der Oije	

Commissies

Beleggingscommissie

drs. N.J. van der Wal / mw. C.Y.O. Fokker-Bloys van Treslong M.Sc.	voorzitter
drs. M. Schimmelpenninck	
mr. E.C.J.M. van Bouwdijk-Bastiaanse	
drs. M.W.E. van Dam	
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Uitkeringscommissie Van Hemert tot Dingshof-Coldewey Fonds

ir. H.J.M. Hanstede	voorzitter
J.S.M. Siemes	lid
mw. drs. E.C.M. Cremers	lid
ing. C.K. de Vries	lid
drs. H.Th.M. Pieper	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Commissie Wetenschappelijk Onderzoek

Prof. Dr. Henk Siepel, wetenschapper verbonden aan de WUR en Radboud Universiteit	voorzitter
Wim Knol, ecooloog	lid
Bob van den Brink M.Sc.	lid
ing. Age Fennema, rentmeester	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	ambtelijk secretaris

Vakjury Boom van het Jaar

Prof. Dr. Frits Mohren, hoogleraar bosecologie en bosbeheer aan de WUR	voorzitter
Paul Makken, adviseur public affairs ANWB	lid
Gerbrand Bakker, auteur	lid
Beatrix Kleuver, tuinontwerper en interior decorator	lid
mw. ing. M.G.C. Brasz-Kaarsgaren	lid

Redactie Mijn Natuur

Marlies Kolthof
Hans Siemes
Kees de Kroon
Oswin Schneeweisz
Simone Luijckx

eindredacteur
redacteur
redacteur
redacteur
bureauredactie

Bureau

Mw.mr. M.M. te Velde

Directeur vanaf 19-07-2021

Afdeling Beheer

Arjan Ponsen
Jos Koopmans
(extern ingehuurd)

coördinator terreinbeheer
coördinator terreinbeheer

Cees J. van Geel (tot 01-05-2021)

Beheerder Landgoed
Huis op de Bergen

Front-/backoffice

Simone Luijckx
mw. ing. Maaike Brasz-Kaarsgaren

officemanager
rentmeester/
fondsenmanager

Organisatie/ANBI

Stichting SBNL Natuurfonds
Maarsbergseweg 53a
3956 KV LEERSUM

Tel.: 0318 57 83 57
Email: sbnl@sbnlnatuurfonds.nl
Websites: www.sbnlnatuurfonds.nl
www.deboomvanhetjaar.nl

RSIN-nummer
BTW nummer
Kamer van Koophandel

006924621
NL 006 924 621 B01
S 41150030

